

nerodnosti, ali sliši domá svoje starše z nevoljo grajati slabe učiteljeve lastnosti?

Ako še dalje iščemo pomočkov, ki odvrtaajo telesno kazen, glejmo na podučevanje. Učitelj naj pomisli, kaj je vse krivo, da so učenci leni, razmišljeni, da nagajajo, da šepetajo, da si igrajo, ter imajo oči in ušesa za vse drugo, le za to ne, za kar bi jih imeli imeti? Ali mar ni učitelj naj več sam kriv teh napak v šoli? Ali učitelj pri podučevanju nima boljšega pomočka zoper kazen, kakor je palica? Palica vlada posebno po šolah tistih učiteljev, kjer je nauk malo vreden, kajti ravno malovredno podučevanje zbuja toliko napak pri učencih.

Učitelj naj pride v šolo z jasnim in umevnim podukom, ter naj podučuje mikavno in na tanko kazaje, in gotovo bodo ga tudi učenci pazno in mirno poslušali. Da se pa to gotovo posreči, naj se učitelj ravná po zmožnosti učencev. Ako učitelj zahteva od učencev kaj, kar je za nje popolnoma nemogoče in nedosegljivo ali zahteva preveč, tedaj taka zmeta potem gotovo palici daje vse gospodarstvo v šoli. Učitelj naj tedaj od svojih učencev vselej le toliko zahteva, kar morejo prenašati, da se njih spomin vedno bolj oživlja; nikoli naj pa ne zahteva od njih preveč ali kaj nemogočega, da si ne nakoplje odgovornosti, da je učence kaznoval zavoljo svojih pregreškov, in tako delal kričečo krivico. Učitelj naj s pravim podučevanjem v šoli oživlja pravega duha, kateri telesno kaznovanje čedalje bolj odvrtauje, in tako poterdi besede Disterweg-ove, da je dober didaktiker navadno tudi dober disciplinator. Kazen odvrtauje tudi modro nadzorovanje. Učitelj naj tedaj svoje učence nikdar ne pripušča samih sebi, kajti nedorastla otročja množica še ni zmožna vladati sama sebe, zato kmali brez skerbnege nadzorstva v svoji razuzdanosti zaide na krivo pot. Marsiktero kaznovanje bode izostalo, ako ne bode pazno učiteljevo oko učence nikoli prepustilo same sebi.

Ako tako delamo, da že naprej zabranujemo pot do prestopkov in odvrtaujemo kaznovanje, nam bode mogoče palice se čedalje bolj ogibati; pa tudi prava, pravična in modra raba drugih pripuščenih vzrejevalnih pomočkov, stori, da se učitelj more ogibati naj žalostnišega iz med vsega, to je palice.

Govekar.

Telovadba v ljudski šoli.

Iz lastne skušnje povem nekaj malega o telovadbi.

Mislil sem še pred nekoliko meseci, kar zna biti še dandanes kateri iz med sobratov misli, namreč, da je telovadba za ljudske šole na deželi prav nepotrebna, in da bi morda še celó šolsko obiskovanje ovirala; a prepričan sem sedaj, da sem se zeló motil; kajti telovadba koristi šolstvu na več strani. Telovadba obilo pripomore, da otroci, posebno dečki,

rednejše v šolo hodijo; kajti dokaz temu je, da dečki oni dan, ko se telovadba uči, raji pridejo v šolo, nego druge dni; kajti telovadni dan mora vsaki kaj posebnega doma opraviti imeti, da bi ga ne bilo v šolo. Otroci se tudi pri pisanji lepše vedejo, in tudi med naukom sploh obilo redneje sedé, nego popred, in to storé sami, brez opominjevanja. Ko dečki pridejo do šole, namesto, da bi po svoji navadi pred naukom razgrajali, se zberejo in ponavljajo naučene telovadbine vaje, ako jim le čas dopušča. Tudi sem že pozvedil, da so pastirji na paši, namesto, da bi imeli kake druge nespodobne burke (ktere so, žalibog! pri pastirjih zeló v navadi) telovadbo ponavljali.

Obžalujem, da je za telovadbo le en dan v tednu odločen, posebno zarad rednejšega šolskega obiskovanja. Sedaj, ko so II. oddelku 3 ure na dan odločene, bode gotovo bolje, kajti eno četert, katero postava med 2. in 3. uro za počitek odločuje, bomo vsaki dan za telovadbo porabili; kar bo dečkom gotovo v veliko veselje. Mislim si, naj pomaga, kar more pomagati, ako tudi malo truda stane, sej ta trud je bogato poplačan. Pri telovadbi se ravnamo naj več po vodilih I. Sokolove knjžice. Vadimo se glavo in trup obračati in uklanjati na vse strani, roke in noge dvigati in ž njimi krožiti, nizko počepati, ravno stati, hoditi po vojaško, delati vstrične in stranske verste, skakati itd. To vse delamo naj več le v šolski sobi.

Dragi sobratje! kateri še ne telovadite, učite telovadbo pred ko močé, zagotovim vas iz lastne, čeravno kratke skušnje, da vam za trud, kterega vam bo telovadbini nauk vzrokoval, ne bode žal. Vedimo, da mlada, vroča otroška kri ne more mirovati, kajti ona hoče in pravi: Deček, poskočiva!

Ako pa bi telovadba šolstvu tudi nič več ne koristila, kakor sem zgoraj opomnil, koristi vendar otrokom k zdravju, kakor so že izverstni zdravniki spoznali; učitelj pa je dolžan za zdravje svoje mladine ravno tako skrbeti, kakor za njeno omiko. Omika in olika so si sestre v zeló tesni zvezi; k olici pa telovadba gotovo obilo pripomore. M. K.

Pervi splošni hervaški učiteljski zbor v Zagrebu.

(Dalje.)

Tretja seja.

25. avgusta bila je tretja in poslednja seja splošnega hervaškega učiteljskega zbora. Ob 1/2 10. uri zjutraj se začne zbor. Dvorana in galerije kakor navadno natlačene.

Malešević Peter pozdravlja zbor v imenu sremskih učiteljev.